Europees Parlement
2019-2024

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2022/0117(COD)

24.5.2023

ADVIES

van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Commissie juridische zaken

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures (“strategische rechtszaken tegen publieke participatie”)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Rapporteur voor advies: Ramona Strugariu

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP's) vormen geen nieuw probleem voor de Europese Unie. Het aantal van dergelijke rechtszaken is in Europa voortdurend toegenomen, zoals gedocumenteerd door verschillende onafhankelijke organisaties die het verschijnsel volgen. Na de moord op de Maltese onderzoeksjournaliste Daphne Caruana Galizia in oktober 2017 is het onderzoek naar en de bekendheid met deze kwestie toegenomen. Op het moment van haar overlijden had Daphne Caruana Galizia 48 van dergelijke rechtszaken tegen haar lopen. Deze onrechtmatige procedures werden zelfs na haar dood voortgezet, toen deze tegen haar familie werden aangespannen, met enorme financiële en psychologische lasten voor de doelwitten tot gevolg.

Uit onderzoek van de Coalition Against SLAPP's in Europa (CASE) is gebleken dat het aantal SLAPP's sinds 2016 gestaag is toegenomen, met een stijging van meer dan 400 % in 2021. Het CASE-onderzoek onderstreept de omvang van het probleem en wijst erop dat alleen al in Kroatië in april 2021 bijna 1000 actieve rechtszaken tegen de media waren aangespannen. Het onderzoek bevatte diverse voorbeelden uit verschillende lidstaten, zoals Polen, Frankrijk, Italië, Malta of Slovenië, waarmee de Europese dimensie van het probleem en de noodzaak van een gemeenschappelijke Europese oplossing werd benadrukt.

SLAPP's kunnen geheel of gedeeltelijk ongegrond zijn. De twee kenmerken die SLAPP's gemeen hebben, zijn echter het onrechtmatig gebruik van de gerechtelijke procedure en het gebruik daarvan in verband met publieke participatie. SLAPP's worden dus ingesteld voor andere doeleinden dan het daadwerkelijk doen gelden, beschermen of uitoefenen van een recht en hebben veeleer tot doel publieke participatie te verhinderen, te beperken of te bestraffen. Door onrechtmatig gebruik te maken van het rechtssysteem brengen SLAPP's niet alleen aanzienlijke financiële en psychologische schade toe aan hun slachtoffers, maar beperken zij ook de toegang tot de rechter voor andere burgers, doordat zij het rechtssysteem overbelasten. Vaak geven dergelijke vorderingen blijk van onevenwichtige machtsverhoudingen, maar niet altijd. Het bestaan van meerdere procedures, de onevenredige aard van de vordering en het gebruik van dilatoire en vexatoire tactieken zijn verdere aanwijzingen voor het onrechtmatige karakter van SLAPP's. Er is gekozen voor een duidelijke definitie die zowel kennelijk ongegronde vorderingen omvat als vorderingen die enige juridische waarde hebben, maar die de bovengenoemde kenmerken hebben en tot rechtsmisbruik leiden.

SLAPP's kunnen betrekking hebben uiteenlopende categorieën slachtoffers. Zowel natuurlijke als rechtspersonen, variërend van journalisten en mediakanalen tot activisten, redacteuren, mensenrechtenverdedigers en zelfs privépersonen kunnen slachtoffer zijn. Het gemeenschappelijke kenmerk van deze categorieën is hun betrokkenheid bij publieksparticipatie. SLAPP's kunnen direct of indirect worden gebruikt tegen iedereen die betrokken is bij publieke participatie en kunnen ook gericht zijn tegen personen die betrokken zijn bij daarmee verband houdende voorbereidende of ondersteunende activiteiten. Deze richtlijn moet aan al deze categorieën een passende bescherming bieden.

Om deze kwestie op efficiënte en alomvattende wijze aan te pakken, moet ook de definitie van publieke participatie worden verruimd zodat deze definitie niet alleen activiteiten omvat waarbij gebruikgemaakt wordt van het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie,

maar ook activiteiten in het kader van de uitoefening van andere rechten. De praktijk wijst uit dat de definitie een niet-uitputtende opsomming moet bevatten, waaronder de vrijheid van vereniging en vergadering en de academische vrijheden. Gezien het grote aantal SLAPP's tegen journalisten en mediawerkers is het van essentieel belang dat pluriformiteit en vrijheid van de media binnen de definitie vallen van zaken van algemeen belang die verband houden met de betrokkenheid bij publieke participatie.

Wil deze richtlijn het gewenste effect hebben dat degenen die bij publieke participatie betrokken worden beschermd tegen misbruik van procesrecht, moeten de bepalingen ervan verschillende procedurele waarborgen bevatten, zoals een doeltreffend mechanisme voor vroegtijdige seponering, dat hetzij ambtshalve, hetzij door de verweerder kan worden toegepast. Voor de toelaatbaarheid van een mechanisme van vroegtijdige seponering mag geen hogere drempel gelden dan voor andere procedurele waarborgen. De richtlijn mag geen onderscheid maken tussen verschillende categorieën SLAPP's. Daartoe wordt het mechanisme uitgebreid en toegankelijk gemaakt voor alle slachtoffers van SLAPP's. De voorgestelde aanpak met betrekking tot procedurele waarborgen, en met name het mechanisme voor vroegtijdige seponering, bestaat erin de tweedeling van de Commissie tussen kennelijk ongegronde en onrechtmatige gerechtelijke procedures los te laten.

Met het oog op een doeltreffend mechanisme voor vroegtijdige seponering rust de bewijslast ter zake bij de eiser. Volgens de voorgestelde aanpak moet de eiser, om de rechter te overtuigen, ten aanzien van alle essentiële aspecten van de grondslag van de vordering in voldoende mate aantonen dat de vordering niet wordt gekenmerkt door elementen van onrechtmatig gebruik. Deze drempel biedt een evenwicht tussen de rechten van de verweerder en het recht van de eiser op de toegang tot de rechter, doordat kennelijke ongegrondheid geen rol meer speelt in het mechanisme van vroegtijdige seponering.

Het voorstel van de Commissie is een uitstekende eerste stap om een einde te maken aan misbruik van procesrecht tegen publieke participatie en komt op een moment waarop uit statistieken blijkt dat er behoefte is aan een gemeenschappelijke Europese oplossing. Het voorstel zou echter slechts een klein deel van het probleem aanpakken, gezien het feit dat de Unie maar een beperkte bevoegdheid heeft op het gebied van het procesrecht. Het is daarom van essentieel belang dat de lidstaten verdere maatregelen nemen die de door de Unie genomen maatregelen aanvullen. Bij de inwerkingtreding van deze richtlijn mogen de lidstaten de uitbreiding van deze bepalingen niet beperken tot grensoverschrijdende zaken op het gebied van burgerlijk en handelsrecht, maar moeten zij deze ook uitbreiden tot binnenlandse zaken en tot zaken die onder het strafrecht vallen. Tegelijkertijd moet de Commissie, na de evaluatieperiode, ook de mogelijkheid overwegen om strafrechtelijke gevallen van SLAPP's aan te pakken door middel van passende juridische maatregelen.

Het is voor de doeltreffendheid van dit wetgevingsvoorstel van essentieel belang dat de bijbehorende aanbeveling wordt uitgevoerd. In dit verband moeten de lidstaten ook overwegen specifieke regels in te voeren voor de gedragscodes van advocaten en andere rechtsbeoefenaars, teneinde de medewerking aan het initiëren van SLAPP's of het vermommen ervan als gegronde vorderingen, te sanctioneren.

Ten slotte moet de Commissie, bij wijze van volgende stap, de verordeningen Brussel I bis en Rome II herzien om eventuele andere gevallen van forumshopping aan te pakken die niet onder deze richtlijn vallen.

AMENDEMENTEN

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie juridische zaken onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1
Voorstel voor een richtlijn
Titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Voorstel voor een	Voorstel voor een
RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD	RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
tot bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen ***kennelijk ongegronde of*** onrechtmatige gerechtelijke procedures ("strategische rechtszaken tegen publieke participatie")	tot bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen onrechtmatige gerechtelijke procedures ("strategische rechtszaken tegen publieke participatie")

Amendement 2
Voorstel voor een richtlijn
Visum 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité,

Amendement 3
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(2) In artikel 10, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie wordt bepaald dat iedere burger van de Unie het recht heeft aan het democratisch bestel van de Unie deel te nemen. Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het "Handvest") voorziet onder meer in het recht op eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven (artikel 7), op bescherming van persoonsgegevens (artikel 8), op vrijheid van meningsuiting	(2) In artikel 10, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie wordt bepaald dat iedere burger van de Unie het recht heeft aan het democratisch bestel van de Unie deel te nemen. Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het "Handvest") voorziet onder meer in het recht op eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven (artikel 7), op bescherming van persoonsgegevens (artikel 8), op vrijheid van meningsuiting

en van informatie, met inbegrip van de eerbiediging van de vrijheid en de pluriformiteit van de media (artikel 11) en op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht (artikel 47).	en van informatie, met inbegrip van de eerbiediging van de vrijheid en de pluriformiteit van de media (artikel 11)***, op vrijheid van vergadering*** en ***vereniging (artikel 12), op de vrijheid van kunsten en wetenschappen (artikel 13), en het recht*** op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht (artikel 47). ***Artikel 12 van het Handvest waarborgt uitdrukkelijk het recht van iedereen om vakbonden op te richten of zich daarbij aan te sluiten om zijn belangen te beschermen, dat verder wordt geschraagd door artikel 28 van het Handvest, waarin het recht op collectieve onderhandelingen en op collectieve actie wordt gegarandeerd.***

Amendement 4
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(3) Het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie, zoals neergelegd in artikel 11 van het Handvest, omvat ook het recht om een mening te koesteren en inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of te verstrekken, zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht grenzen. Artikel 11 van het Handvest moet worden gelezen in de zin en met de reikwijdte van het overeenkomstige artikel 10 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (“EVRM”) over het recht op vrije meningsuiting, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (“EHRM”).	(3) Het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie, zoals neergelegd in artikel 11 van het Handvest, omvat ook het recht om een mening te koesteren en inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of te verstrekken, zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht grenzen. Artikel 11 van het Handvest moet worden gelezen in de zin en met de reikwijdte van het overeenkomstige artikel 10 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (“EVRM”) over het recht op vrije meningsuiting, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (“EHRM”). ***Het EHRM heeft het recht op vrije meningsuiting altijd beschouwd als een van de “essentiële grondslagen” van een democratische samenleving, en zowel het Handvest als het EVRM voorzien in een zeer uitgebreid recht op vrije meningsuiting.***

Amendement 5
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(3 bis) Zoals wordt erkend in vaste rechtspraak van het EHRM in verband met de uitlegging van het EVRM, in het licht waarvan het Handvest moet worden uitgelegd en toegepast ingevolge artikel 52, lid 3, ervan, is het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie nauw verbonden met uitoefenen van andere rechten en vrijheden, waaronder het recht op vrijheid van vergadering en van vereniging en de vrijheid van kunsten en wetenschappen, waaronder de academische vrijheid. Het EVRM legt de verdragsluitende staten tevens een positieve verplichting op om de vrijheid en de pluriformiteit van de media te waarborgen en een gunstig klimaat te scheppen voor deelname aan het openbaar debat.

Amendement 6
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(3 ter) Het recht op vrijheid van meningsuiting is een grondrecht dat moet worden uitgeoefend in het kader van het beginsel van "evenwicht tussen rechten", zoals voorgeschreven in de rechtspraak van het EHRM en met inachtneming van artikel 54 van het Handvest.

Amendement 7
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(4) Deze richtlijn heeft tot doel natuurlijke personen en rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie in zaken van algemeen belang, en in het bijzonder journalisten en mensenrechtenverdedigers, ***te beschermen*** tegen gerechtelijke procedures die tegen hen aanhangig worden gemaakt om hen te weerhouden van publieke participatie (gewoonlijk strategische rechtszaken tegen publieke participatie of "SLAPP's" genoemd).	(4) Deze richtlijn heeft tot doel ***op het niveau van de Unie minimumvoorschriften vast te stellen ter bescherming van*** natuurlijke personen en rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie in zaken van algemeen belang, en in het bijzonder journalisten***, mediakanalen en -organisaties, uitgevers*** en mensenrechtenverdedigers, ***met inbegrip van maatschappelijke organisaties, niet-gouvernementele organisaties en vakbonden, alsook onderzoekers, wetenschappers of kunstenaars en verdedigers van mensenrechten, milieu-, vrouwen- en lhbtiq+-rechten, activisten, vakbonden, bloggers, klokkenluiders of de politieke oppositie*** tegen gerechtelijke procedures die tegen hen aanhangig worden gemaakt ***of waarmee tegen hen wordt gedreigd*** om hen te weerhouden van publieke participatie (gewoonlijk strategische rechtszaken tegen publieke participatie of "SLAPP's" genoemd).

Amendement 8
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(4 bis) Natuurlijke en rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie spelen een belangrijke rol bij de ondersteuning van het publieke debat, de grondrechten en democratische waarden, sociale inclusie, milieubescherming en de rechtsstaat en bij de versterking van de democratie, gendergelijkheid, en de vrijheid en pluriformiteit van de media in de Unie.

Amendement 9
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(5) Journalisten vervullen een belangrijke rol als het gaat om het bevorderen van het publieke debat en de verspreiding en de ontvangst van informatie, meningen en ideeën. Het is van wezenlijk belang dat ***zij*** de noodzakelijke ruimte krijgen om bij te dragen aan een open, vrij en eerlijk debat en ***om*** desinformatie, informatiemanipulatie en inmenging ***tegen te gaan***. Journalisten moeten hun werkzaamheden doeltreffend kunnen uitoefenen om ervoor te zorgen dat burgers in Europese democratieën toegang hebben tot pluriforme meningen.	(5) Journalisten vervullen een belangrijke rol als het gaat om het bevorderen van het publieke debat en de verspreiding en de ontvangst van informatie, meningen en ideeën. ***Onafhankelijke, onpartijdige, professionele en verantwoordelijke journalistiek, alsmede de toegang tot pluralistische informatie, zijn belangrijke pijlers van de democratie.*** Het is van wezenlijk belang dat ***journalisten*** de noodzakelijke ruimte krijgen om bij te dragen aan een open, vrij en eerlijk debat en ***onafhankelijk van enige druk uit te brengen, hetgeen allemaal cruciaal is voor de bestrijding van*** desinformatie, informatiemanipulatie en inmenging. Journalisten moeten hun werkzaamheden doeltreffend ***en zonder angst*** kunnen uitoefenen om ervoor te zorgen dat burgers in Europese democratieën toegang hebben tot pluriforme meningen. ***Niettemin worden journalisten geconfronteerd met een steeds moeilijker omgeving voor de uitoefening van hun beroep, waarin SLAPP's, in combinatie met commerciële en politieke druk, zware werkdruk, loopbaanonzekerheid of zelfcensuur, een aanzienlijke bedreiging vormen voor de toegang van het publiek tot informatie.***

Amendement 10
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(6) Met name onderzoeksjournalisten spelen een cruciale rol bij de ***bestrijding*** van georganiseerde misdaad, corruptie en extremisme. Aan hun werk zijn bijzonder grote risico's verbonden en zij zijn steeds	(6) Met name onderzoeksjournalisten ***en mediaorganisaties*** spelen een cruciale rol bij de ***onthulling*** van ***onder meer*** georganiseerde misdaad***, machtsmisbruik***, corruptie***, wanbeleid, nepotisme,***

vaker het doelwit van aanvallen en pesterijen. Een robuust stelsel van waarborgen ***is*** nodig om hen in staat te stellen hun cruciale waakhondfunctie in zaken van legitiem algemeen belang te vervullen.

draaideursituaties, schendingen van de grondrechten en ***gewelddadig*** extremisme. Aan hun werk zijn bijzonder grote risico's verbonden en zij zijn steeds vaker het doelwit van aanvallen***, moorden, bedreigingen, intimidatie*** en pesterijen. Een robuust stelsel van waarborgen ***en bescherming, onder meer ter bescherming van hun fysieke veiligheid en leven en onderzoek van op hen gepleegde moorden, zijn*** nodig om onderzoeksjournalisten in staat te stellen hun cruciale waakhondfunctie in zaken van legitiem algemeen belang te vervullen***, zonder angst voor sancties voor het zoeken naar informatie en het leveren van die informatie aan het publiek***.

Amendement 11
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(7) Ook mensenrechtenverdedigers vervullen een belangrijke rol in de Europese democratieën, met name waar het gaat om de eerbiediging van grondrechten, democratische waarden, maatschappelijke integratie, milieubescherming en de rechtsstaat. Zij moeten actief aan het openbare leven kunnen deelnemen en hun stem over beleidszaken en in besluitvormingsprocessen kunnen laten horen, zonder angst voor intimidatie. Mensenrechtenverdedigers zijn personen of organisaties die de grondrechten verdedigen evenals uiteenlopende rechten, zoals milieu- en klimaatrechten, vrouwenrechten, lhbtiq+-rechten, de rechten van personen die tot een etnische of raciale minderheid behoren, arbeidsrechten of de vrijheid van godsdienst. Ook andere deelnemers aan het publieke debat, waaronder wetenschappers en ***onderzoekers***, hebben recht op passende bescherming.	(7) Ook mensenrechtenverdedigers vervullen een belangrijke rol in de Europese democratieën, met name waar het gaat om de eerbiediging van grondrechten, democratische waarden, maatschappelijke integratie, milieubescherming***, gendergelijkheid*** en de rechtsstaat. Zij moeten actief aan het openbare leven kunnen deelnemen***, de verantwoordingsplicht kunnen waarborgen*** en hun stem over beleidszaken en in besluitvormingsprocessen kunnen laten horen, zonder angst voor intimidatie. Mensenrechtenverdedigers zijn personen***, groeperingen*** of organisaties die de grondrechten verdedigen evenals uiteenlopende rechten, zoals ***burgerrechten, politieke, economische, sociale en culturele rechten,*** milieu- en klimaatrechten, vrouwenrechten, lhbtiq+-rechten, de rechten van personen die tot een etnische of raciale minderheid behoren, arbeidsrechten***, vakbondsrechten,*** of de vrijheid van godsdienst. Ook andere

	deelnemers aan het publieke debat, waaronder wetenschappers***, onderzoekers, kunstenaars, klokkenluiders*** en ***de politieke oppositie, alsook individuele personen***, hebben recht op passende bescherming***, gezien het feit dat ook zij het doelwit zijn van SLAPP's***.

Amendement 12
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(7 bis) Wetenschappers en onderzoekers die zowel hun recht uitoefenen als hun plicht naleven om op hun gebied van deskundigheid uitspraken te doen, dragen in wezenlijke mate bij aan het publieke debat en de verspreiding van kennis, en zorgen er bovendien voor dat het democratische debat met kennis van zaken kan plaatsvinden. Het gebruik van juridische instrumenten voor intimidatiedoeleinden waarmee wordt gepoogd wetenschappers en onderzoekers te beletten kwesties in verband met hun wetenschappelijke activiteiten te bespreken is een directe inbreuk op de academische vrijheid en brengt de cruciale rol van wetenschappers op alle gebieden van hun werk, waaronder de bestrijding van desinformatie en misinformatie in gevaar.

Amendement 13
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 7 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(7 ter) Ook milieuactivisten vervullen een belangrijke rol bij de bescherming van de grondrechten en de verwezenlijking van de milieudoelstellingen van de Europese Unie, en mogen op geen enkele wijze

	worden vervolgd of geïntimideerd wegens hun betrokkenheid bij activiteiten voor de bescherming van mensen-, milieu- en klimaatrechten. Milieuactivisten zijn in de afgelopen jaren steeds vaker het slachtoffer geworden van moord, dreigementen, pesterijen, intimidatie, lastercampagnes, criminalisering en gerechtelijke intimidatie.

Amendement 14
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 7 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(7 quater) Ook verdedigers van vrouwen- en lhbtiq+-rechten spelen een instrumentele rol bij de bevordering en verdediging van gendergelijkheid en bij het verstrekken van ondersteuning en bescherming aan slachtoffers van gendergerelateerd geweld. Vrouwen- en lhbtiq+-rechtenverdedigers en -organisaties staan steeds vaker bloot aan aanvallen en worden geconfronteerd met bedreigingen, onder meer levensbedreigingen, en geweld dat leidt tot zelfcensuur. In de loop der jaren zijn SLAPP's steeds vaker aangewend om solidariteit te criminaliseren evenals tegen activisten die opkomen voor vrouwenrechten, gendergelijkheid en lhbtiq+-rechten, om vooruitgang bij de verwezenlijking van gendergelijkheid te belemmeren, hun rol als publieke waakhond steeds meer in twijfel te trekken en bij te dragen tot de inperking van de ruimte voor het maatschappelijk middenveld in de Unie.

Amendement 15
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(9) Om een dergelijk klimaat te bevorderen, moeten journalisten en mensenrechtenverdedigers worden beschermd tegen gerechtelijke procedures tegen publieke participatie. Dergelijke gerechtelijke procedures worden niet aanhangig gemaakt om toegang tot de rechter te krijgen, maar wel om het publieke debat het zwijgen op te leggen, ***veelal door middel*** van pesterijen en intimidatie.	(9) Om een dergelijk klimaat te bevorderen, moeten ***natuurlijke en rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie, en met name*** journalisten***, klokkenluiders, activisten, wetenschappers, onderzoekers, kunstenaars*** en mensenrechtenverdedigers***, met inbegrip van maatschappelijke organisaties en vakbonden,*** worden beschermd tegen gerechtelijke procedures tegen publieke participatie. Dergelijke gerechtelijke procedures worden niet aanhangig gemaakt om toegang tot de rechter te krijgen, ***teneinde een recht daadwerkelijk te doen gelden, te beschermen of uit te oefenen,*** maar wel om ***publieke participatie te voorkomen, te beperken of te bestraffen, waarbij er uiteindelijk naar wordt gestreefd om*** het publieke debat het zwijgen op te leggen ***en onderzoek naar en berichtgeving over inbreuken op Unierecht en nationaal recht***, ***corruptie en andere onrechtmatige praktijken te voorkomen. Bij dergelijke praktijken wordt dikwijls gebruikgemaakt*** van pesterijen en intimidatie.

Amendement 16
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(10) SLAPP's worden doorgaans aanhangig gemaakt door machtige entiteiten, bijvoorbeeld ***personen***, ***lobbygroepen***, ***bedrijven*** en ***overheidsorganen***. Vaak is er daarbij sprake van ongelijke machtsverhoudingen tussen de partijen, waarbij de eiser in financieel of politiek opzicht meer macht heeft dan de verweerder. ***Van*** ongelijke machtsverhoudingen ***is in*** deze zaken ***niet altijd*** sprake, ***maar wanneer*** dat ***wel het geval*** is, zijn de schadelijke gevolgen	(10) SLAPP's worden doorgaans aanhangig gemaakt door machtige ***personen of*** entiteiten, bijvoorbeeld ***lobbygroepen, bedrijven, ambtenaren***, ***door de overheid gecontroleerde entiteiten en autoriteiten***, ***waaronder politici*** en ***gerechtelijke autoriteiten in een poging om het publieke debat tot zwijgen te brengen***. ***Slachtoffers van SLAPP's kunnen worden aangeklaagd voor het uiten van kritische meningen over gedragingen of het aan de kaak stellen***

aanzienlijk groter, en dat geldt ook voor het afschrikkende effect van gerechtelijke procedures tegen publieke participatie.

van misstanden en vaak is er daarbij sprake van ongelijke machtsverhoudingen tussen de partijen, waarbij de eiser in financieel of politiek opzicht meer macht heeft dan de verweerder. Ongelijke machtsverhoudingen ***zijn een belangrijk en steeds terugkerend kenmerk van*** deze zaken***, maar kunnen in sommige zaken die voldoen aan de SLAPP-criteria ontbreken, ook al zijn de andere kenmerken van een SLAPP wel aanwezig. Voorzichtigheid is geboden bij de interpretatie van zaken waarin geen sprake is van ongelijke machtsverhoudingen, teneinde te voorkomen dat ngo's, mensenrechtenverdedigers, activisten, journalisten en anderen die zich te goeder trouw tot de rechter wenden om zich te verdedigen tegen lasterlijke opmerkingen van machtige actoren, te maken krijgen met vexatoire opmerkingen dat hun zaak een SLAPP zou zijn. Wanneer er wel sprake*** is ***van ongelijke machtsverhoudingen***, zijn de schadelijke gevolgen aanzienlijk groter, en dat geldt ook voor het afschrikkende effect van gerechtelijke procedures tegen publieke participatie.

Amendement 17
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(11) Gerechtelijke procedures tegen publieke participatie kunnen nadelige gevolgen hebben voor de geloofwaardigheid en de reputatie van ***journalisten*** en ***mensenrechtenverdedigers en*** hun financiële en andere middelen uitputten. Door dergelijke procedures kan de publicatie van informatie over een zaak van algemeen belang worden vertraagd of zelfs geheel onmogelijk worden gemaakt. De duur van procedures en de financiële druk kunnen een afschrikkend effect	(11) Gerechtelijke procedures tegen publieke participatie kunnen nadelige gevolgen hebben voor de geloofwaardigheid en de reputatie van ***natuurlijke*** en ***rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie, kunnen*** hun financiële en andere middelen uitputten ***en psychologische schade aanrichten***. Door dergelijke procedures kan de publicatie van informatie over een zaak van algemeen belang worden vertraagd of zelfs geheel onmogelijk

hebben op journalisten en mensenrechtenverdedigers. Dergelijke praktijken kunnen dus een afschrikkende werking hebben voor hun werk, omdat zij bijdragen aan zelfcensuur, uit angst voor mogelijke toekomstige gerechtelijke procedures, met als gevolg dat het openbaar debat verschraalt ten nadele van de hele samenleving.

worden gemaakt. De duur van procedures en de financiële druk kunnen een afschrikkend effect hebben op journalisten***, klokkenluiders, activisten, wetenschappers, onderzoekers, kunstenaars*** en mensenrechtenverdedigers***, met inbegrip van maatschappelijke organisaties, niet-gouvernementele organisaties en vakbonden die betrokken zijn bij publieke participatie***. Dergelijke praktijken kunnen dus een afschrikkende werking hebben voor hun werk, omdat zij bijdragen aan zelfcensuur, uit angst voor mogelijke toekomstige gerechtelijke procedures, met als gevolg dat het openbaar debat verschraalt ten nadele van de hele samenleving.

Amendement 18
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(12) De doelwitten van gerechtelijke procedures tegen publieke participatie kunnen tegelijkertijd te maken krijgen met meerdere zaken, die soms in verschillende rechtsgebieden aanhangig worden gemaakt. Procedures die in het rechtsgebied van een lidstaat aanhangig worden gemaakt tegen een persoon die zijn of haar woon- of vestigingsplaats in een andere lidstaat heeft, zijn doorgaans gecompliceerder en duurder voor de verweerder. Eisers in gerechtelijke procedures tegen publieke participatie kunnen ook procedurele instrumenten gebruiken om de duur en de kosten van het geding op te drijven, en kunnen zaken aanhangig maken in een naar hun oordeel voor hun zaak gunstig rechtsgebied, in plaats van bij het gerecht dat het meest geschikt is voor de behandeling van hun vordering. Ook deze praktijken zijn onnodig belastend en nadelig voor de nationale gerechtelijke stelsels.	(12) De doelwitten van gerechtelijke procedures tegen publieke participatie kunnen tegelijkertijd te maken krijgen met meerdere zaken, die ***burgerrechtelijk, bestuursrechtelijk of strafrechtelijk kunnen zijn, of een combinatie daarvan, en die*** soms in verschillende rechtsgebieden aanhangig worden gemaakt***. Naar verluidt zijn de meeste onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie van strafrechtelijke aard en worden zij gevoerd in eigen land***. Procedures die in het rechtsgebied van een lidstaat aanhangig worden gemaakt tegen een persoon die zijn of haar woon- of vestigingsplaats in een andere lidstaat heeft, zijn doorgaans gecompliceerder en duurder voor de verweerder. Eisers in gerechtelijke procedures tegen publieke participatie kunnen ook procedurele instrumenten gebruiken om de duur en de kosten van het geding op te drijven, en kunnen zaken aanhangig maken in een naar hun oordeel

voor hun zaak gunstig rechtsgebied, in plaats van bij het gerecht dat het meest geschikt is voor de behandeling van hun vordering. ***De duur van de procedures, de financiële druk en de dreiging met sancties, met name strafrechtelijke sancties, zijn krachtige instrumenten om kritische stemmen te intimideren en tot zwijgen te brengen.*** Ook deze praktijken zijn onnodig belastend en nadelig voor de nationale gerechtelijke stelsels ***en leiden tot misbruik van hun middelen***.

Amendement 19
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(13) De waarborgen van deze richtlijn moeten van toepassing zijn op alle natuurlijke personen of rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie. De waarborgen moeten ook natuurlijke personen of rechtspersonen beschermen die beroepsmatig of op persoonlijke titel andere personen ondersteunen, bijstaan of van goederen of diensten voorzien voor doeleinden die rechtstreeks verband houden met publieke participatie in zaken van algemeen belang. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om internetaanbieders, uitgeverijen of drukkerijen waartegen gerechtelijke procedures aanhangig worden gemaakt of dreigen te worden gemaakt wegens ***de verrichting*** van diensten ten behoeve van de persoon die het doelwit is van een gerechtelijke procedure.	(13) De waarborgen van deze richtlijn moeten van toepassing zijn op alle natuurlijke personen of rechtspersonen die ***direct of indirect*** betrokken zijn bij publieke participatie. De waarborgen moeten ook natuurlijke personen of rechtspersonen beschermen die beroepsmatig of op persoonlijke titel andere personen ondersteunen, bijstaan of van goederen of diensten voorzien voor doeleinden die rechtstreeks verband houden met publieke participatie in zaken van algemeen belang. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om ***familieleden, mediakanalen,*** internetaanbieders, uitgeverijen of drukkerijen waartegen gerechtelijke procedures aanhangig worden gemaakt of dreigen te worden gemaakt wegens ***het verlenen*** van ***bijstand, ondersteuning of*** diensten ten behoeve van de persoon die het doelwit is van een gerechtelijke procedure.

Amendement 20
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(13 bis) Deze richtlijn is ook gericht op het ontmoedigen van misbruik van aan het proces voorafgaande procedures, zoals verwittigingsschrijven en brieven waarin de geadresseerde gesommeerd wordt zijn activiteiten te staken, die worden gebruikt om natuurlijke en rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie de mond te snoeren. Door natuurlijke en rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie instrumenten in handen te geven om onrechtmatige vorderingen doeltreffend voor het gerecht aan te vechten, draagt deze richtlijn ook bij tot het voorkomen van dergelijke intimiderende tactieken.

Amendement 21
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(14) Deze richtlijn ***moet*** van toepassing ***zijn*** op ***alle soorten rechtsvorderingen*** of ***juridische procedures*** in ***burgerlijke en handelszaken met grensoverschrijdende gevolgen***, ongeacht de aard van het aangezochte gerecht. ***Dit*** omvat ook burgerlijke vorderingen in strafzaken. En dit omvat voorts voorlopige en conservatoire maatregelen, reconventionele vorderingen of andere bijzondere soorten voorzieningen in rechte die op grond van andere instrumenten beschikbaar zijn.	(14) Deze richtlijn ***is*** van toepassing op ***rechtsvorderingen van burgerlijke*** of ***commerciële aard met grensoverschrijdende gevolgen, met inbegrip van vorderingen die ten tijde van de inwerkingtreding van de richtlijn*** in ***behandeling zijn bij een nationaal gerecht***, ongeacht de aard van het aangezochte gerecht. ***In het kader van deze richtlijn verwijst de term gerechtelijke procedures naar alle procedures voor een gerecht in burgerlijke zaken, inclusief vorderingen in spoedprocedures, zoals rechterlijke bevelen. Het*** omvat ook burgerlijke vorderingen in strafzaken***, aangezien dit in wezen burgerlijke vorderingen en geen strafvorderingen zijn***. En dit omvat voorts voorlopige en conservatoire maatregelen, reconventionele vorderingen of andere bijzondere soorten voorzieningen in rechte die op grond van

andere instrumenten beschikbaar zijn.

Amendement 22
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(16) Onder publieke participatie moet elke verklaring of activiteit van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon worden verstaan die wordt afgelegd of verricht in het kader van de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie met betrekking tot een zaak van algemeen belang, waaronder het creëren, tentoonstellen, bevorderen of anderszins promoten van journalistieke, politieke, wetenschappelijke, academische, kunstzinnige, becommentariërende of satirische mededelingen, publicaties of werken, alsmede alle daarmee verband houdende voorbereidende activiteiten. ***Daartoe kunnen*** ook activiteiten ***behoren*** die verband houden met de uitoefening van het recht op vrijheid van vereniging en vreedzame vergadering, zoals het organiseren van of het deelnemen aan lobbyactiviteiten, demonstraties en protesten of activiteiten voortvloeiend uit de uitoefening van het recht op behoorlijk bestuur en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, waaronder het recht op het indienen van klachten, verzoekschriften of bestuurlijke en juridische vorderingen en op het deelnemen aan openbare hoorzittingen. ***Onder publieke participatie moeten ook voorbereidende, ondersteunende of bijstandverlenende activiteiten worden verstaan die rechtstreeks en onlosmakelijk verband houden met de desbetreffende verklaring of activiteit en bedoeld zijn om publieke participatie te onderdrukken. Daarnaast kan publieke participatie ook andere activiteiten omvatten die bedoeld zijn om de publieke opinie te informeren of te beïnvloeden of om op te roepen tot***	(16) Onder publieke participatie moet elke verklaring of activiteit van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon worden verstaan die wordt afgelegd of verricht in het kader van de uitoefening van ***grondrechten, mensenrechten en vrijheden zoals*** het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie met betrekking tot een zaak van algemeen belang, waaronder het creëren, tentoonstellen, bevorderen of anderszins promoten van journalistieke ***inhoud, nieuws en actuele kwesties***, politieke, wetenschappelijke, academische, kunstzinnige, becommentariërende of satirische mededelingen, publicaties of werken, alsmede alle daarmee verband houdende voorbereidende activiteiten. ***Een zaak van toekomstig algemeen belang verwijst naar een zaak die momenteel mogelijk nog niet van algemeen belang is, maar dat wordt zodra het publiek er zich van bewust wordt, bijvoorbeeld door een publicatie of een individuele klacht. Publieke participatie kan*** ook ***bestaan uit*** activiteiten die verband houden met de uitoefening van ***de academische en artistieke vrijheid,*** het recht op vrijheid van vereniging en vreedzame vergadering, zoals het organiseren van of het deelnemen aan lobbyactiviteiten, demonstraties en protesten of activiteiten voortvloeiend uit de uitoefening van het recht op behoorlijk bestuur en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, waaronder het recht op het indienen van klachten, verzoekschriften of bestuurlijke en juridische vorderingen en op het deelnemen aan openbare hoorzittingen.

verdere actie van het publiek, waaronder activiteiten door een particuliere of openbare entiteit in verband met een aangelegenheid van algemeen belang, zoals het organiseren van of het deelnemen aan onderzoek, enquêtes, campagnes of andere gezamenlijke activiteiten.

Amendement 23
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 16 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(16 bis) Onder publieke participatie moeten ook voorbereidende, ondersteunende of bijstandverlenende activiteiten worden verstaan die rechtstreeks en onlosmakelijk verband houden met de desbetreffende verklaring of activiteit. Dergelijke activiteiten moeten rechtstreeks verband houden met een specifieke daad van publieke participatie waaronder die welke gebaseerd zijn op een contractuele band tussen de persoon die betrokken is bij publieke participatie en de persoon die de voorbereidende, ondersteunende of bijstandverlenende activiteit verricht. Daarnaast kan publieke participatie ook andere activiteiten omvatten die bedoeld zijn om de publieke opinie te informeren of te beïnvloeden of om op te roepen tot verdere actie van het publiek, waaronder activiteiten door een particuliere of openbare entiteit in verband met een aangelegenheid van algemeen belang, zoals het organiseren van of het deelnemen aan onderzoek, enquêtes, campagnes of andere gezamenlijke activiteiten. Geen vorderingen instellen tegen de personen die betrokken zijn bij publieke participatie, maar wel tegen de mediaorganisatie, zoals een internetplatform die hun werk publiceert of tegen een bedrijf dat een tekst afdrukt of een winkel die de tekst verkoopt, kan

	een doeltreffende manier zijn om publieke participatie af te blokken, aangezien zonder dergelijke dienstverlening meningen niet kunnen worden gepubliceerd en dus ook niet van invloed kunnen zijn op het publieke debat.

Amendement 24
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(17) Publieke participatie dient zich normaliter niet uit te strekken tot commerciële reclame en marketingactiviteiten***, die meestal niet plaatsvinden in het kader van de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie***.	(17) Publieke participatie dient zich normaliter niet uit te strekken tot commerciële reclame en marketingactiviteiten.

Amendement 25
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(18) Het begrip "zaak van algemeen belang" moet ook de kwaliteit, veiligheid of andere relevante aspecten van goederen, producten of diensten omvatten wanneer die aangelegenheden relevant zijn voor de volksgezondheid, de veiligheid, het milieu, het klimaat of het genot van de grondrechten. Een zuiver individueel geschil tussen een consument en een producent of een dienstverlener over een zaak, product of dienst valt alleen onder dit begrip wanneer de aangelegenheid een element van algemeen belang omvat, en het bijvoorbeeld gaat om een product dat of een dienst die niet voldoet aan de milieu- of veiligheidsnormen.	(18) Het begrip "zaak van algemeen belang" moet ook de kwaliteit, veiligheid of andere relevante aspecten van goederen, producten of diensten omvatten***, met inbegrip van de omstandigheden waaronder deze worden vervaardigd of verleend,*** wanneer die aangelegenheden relevant zijn voor de volksgezondheid, de veiligheid, het milieu, het klimaat***, de rechtsstaat*** of het genot van de grondrechten***, met inbegrip van arbeidsrechten, de vrijheid en pluriformiteit van de media, non-discriminatie, gendergelijkheid en de bescherming tegen gendergerelateerd geweld***. Een zuiver individueel geschil tussen een consument en een producent of een dienstverlener over een zaak, product of dienst valt alleen onder dit begrip

wanneer de aangelegenheid een element van algemeen belang omvat, en het bijvoorbeeld gaat om een product dat of een dienst die niet voldoet aan de milieu- of veiligheidsnormen***, arbeidsrechten, consumentenrechten of mensenrechten, waaronder het beginsel van non-discriminatie***.

Amendement 26
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 19 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(19 bis) Beschuldigingen van corruptie, fraude, witwassen, verduistering, afpersing, dwang, seksuele intimidatie en gendergerelateerd geweld of andere vormen van intimidatie en criminaliteit, met inbegrip van milieudelicten, zijn ook zaken van algemeen belang. Activiteiten die gericht zijn op de bescherming van de in artikel 2 VEU verankerde waarden, het verstrekken of vergemakkelijken van de toegang van het publiek tot informatie met het oog op de bestrijding van desinformatie, alsmede wetenschappelijke en onderzoeksactiviteiten, worden ook beschouwd als aangelegenheden van algemeen belang.

Amendement 27
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(20) Onrechtmatige gerechtelijke procedures gaan doorgaans gepaard met het gebruik te kwader trouw van procestactieken, waaronder het vertragen van procedures, het veroorzaken van onevenredige kosten voor de verweerder in de procedure of forumshopping. Deze	(20) ***Onrechtmatige gerechtelijke procedures worden gekenmerkt door hun hoofddoel om publieke participatie te voorkomen, te beperken of te bestraffen, of zijn erop gericht om publieke participatie in de desbetreffende zaak te ontmoedigen; zij vormen dus misbruik***

tactieken worden door de eiser toegepast voor andere doeleinden dan toegang tot de rechter. Vaak, maar niet altijd, gaan zij gepaard met uiteenlopende vormen van intimidatie, pesterijen of bedreigingen.	***van materieel of procesrecht. Volgens algemene rechtsbeginselen mogen rechten niet op onrechtmatige wijze worden uitgeoefend, zoals vastgelegd in artikel 54 van het Handvest en artikel 17 EVRM. De onrechtmatigheid van een gerechtelijke procedure moet worden afgeleid uit het geheel van de omstandigheden van de rechtszaak. Gerechtelijke procedures*** gaan doorgaans gepaard met het gebruik te kwader trouw van procestactieken, waaronder het ***eisen van overdreven hoge of buitensporige schadevergoedingen, het verzoeken om voorafgaande buitensporig beperkende maatregelen, het*** vertragen van procedures, het ***aanhangig maken van meerdere rechtszaken over soortgelijke kwesties, het*** veroorzaken van onevenredige kosten voor de verweerder in de procedure of forumshopping. ***Bij de beoordeling of de rechtszaken onrechtmatig zijn, moet ook rekening worden gehouden met het gedrag van de eiser in het verleden en met name met een eventueel verleden van juridische intimidatie. Een eerdere vroegtijdige seponering van een soortgelijke vordering omdat deze onrechtmatig werd geacht, moet een eerste aanwijzing zijn dat er sprake is van onrechtmatigheid.*** Deze tactieken worden door de eiser toegepast voor andere doeleinden dan toegang tot de rechter ***om een recht daadwerkelijk te doen gelden, te beschermen of uit te oefenen, hetgeen leidt tot misbruik van materieel of procesrecht***. Vaak, maar niet altijd, gaan zij gepaard met uiteenlopende vormen van intimidatie, pesterijen of bedreigingen***, zoals dreiging met het gebruik van SLAPP's***. ***In geval van overlijden van de verweerder kunnen dergelijke onrechtmatige rechtszaken zelfs tegen de erfgenamen worden voortgezet.***

Amendement 28
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(20 bis) Een ander terugkerend kenmerk van SLAPP's is het misbruik van overwicht in de vorm van economische macht, juridische middelen of politieke invloed door de eiser om de publieke participatie van de verweerder te beperken. Dit leidt tot ongelijke machtsverhoudingen wat vooral zorgen baart als onrechtmatige rechtszaken direct of indirect worden gefinancierd uit overheidsbegrotingen en worden gecombineerd met andere directe en indirecte maatregelen van de overheid tegen onafhankelijke mediakanalen, onafhankelijke journalistiek en het maatschappelijk middenveld. Dergelijke ongelijke machtsverhoudingen kunnen afwezig zijn in sommige zaken die aan andere SLAPP-criteria voldoen.

Amendement 29
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(23) Verweerders moeten om de volgende procedurele waarborgen kunnen verzoeken: het stellen van een zekerheid ter dekking van de proceskosten of ter dekking van de proceskosten en de schadevergoeding, de vroegtijdige seponering van ***kennelijk ongegronde*** gerechtelijke procedures, voorzieningen in rechte tegen onrechtmatige gerechtelijke procedures (verwijzing in de kosten, schadevergoeding en sancties) of alle bovengenoemde zaken tegelijk.	(23) Verweerders moeten om de volgende procedurele waarborgen kunnen verzoeken: het stellen van een zekerheid ter dekking van de proceskosten of ter dekking van de proceskosten en de schadevergoeding, de vroegtijdige seponering van ***onrechtmatige*** gerechtelijke procedures, voorzieningen in rechte tegen onrechtmatige gerechtelijke procedures (verwijzing in de kosten, schadevergoeding en sancties) of alle bovengenoemde zaken tegelijk. ***Gerechtelijke procedures die tegen natuurlijke of rechtspersonen aanhangig zijn gemaakt wegens hun betrokkenheid bij publieke participatie moeten snel en doeltreffend worden behandeld, met inachtneming van de omstandigheden van het geval, en het recht op een***

doeltreffende voorziening in rechte en het recht op een eerlijk proces.

Amendement 30
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 23 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(23 bis) Elke natuurlijke of rechtspersoon die de rechten van bij publieke participatie betrokken personen beschermt of bevordert dan wel anderszins belang heeft bij het verdedigen van activiteit in het kader van publieke participatie die het doelwit is van een SLAPP, moet in de gelegenheid worden gesteld aan die procedures deel te nemen of informatie te verstrekken, hetzij ter ondersteuning van de verweerder hetzij met diens goedkeuring in naam van de verweerder. De mogelijkheid van vertegenwoordiging in rechte laat het recht en de bevoegdheden van vakbonden en werknemersvertegenwoordigers onverlet om namens of ten behoeve van werknemers een gerechtelijke procedure aanhangig te maken, overeenkomstig andere nationale en EU-wetgeving.

Amendement 31
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 25 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(25 bis) Procedures tegen publieke participatie stellen de slachtoffers bloot aan grote financiële en psychologische schade en confronteren hen met de noodzaak om vaak moeilijk te bewijzen feiten aan te tonen, zoals de onrechtmatige aard van een gerechtelijke procedure. In dergelijke situaties moeten verweerders het recht hebben om de ondersteuning te krijgen die nodig is om

	hun zaak te bepleiten, op voorwaarde dat ze daar van tevoren mee instemmen. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, de steun en verstrekking van informatie. De verweerder moet het recht hebben dergelijke steun in te roepen van elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon met een legitiem belang of deskundigheid op het gebied van de bescherming of bevordering van de rechten van personen die betrokken zijn bij publieke participatie. Dit omvat onder meer journalisten en wetenschappers, evenals niet-gouvernementele organisaties, organen en agentschappen van de Unie, beroepsverenigingen en vertegenwoordigende organisaties, vakbonden en andere collectieve instanties die in het belang van de verweerder optreden of die beschikken over specifieke kennis omtrent de eiser, met name diens negatieve houding tegenover publieke participatie.

Amendement 32
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 30

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(30) Indien een verweerder om vroegtijdige seponering heeft verzocht, moet de eiser in het hoofdgeding in de versnelde procedure aantonen dat de vordering niet ***kennelijk ongegrond*** is. Dit is geen beperking van de toegang tot de rechter ***aangezien*** de bewijslast voor de desbetreffende vordering in het hoofdgeding bij de eiser ligt en deze, om vroegtijdige seponering te voorkomen, ***slechts aan een veel minder strenge eis hoeft te voldoen***, ***namelijk aantonen dat die vordering niet kennelijk ongegrond is***.	(30) Indien een verweerder om vroegtijdige seponering heeft verzocht, moet de eiser in het hoofdgeding in de versnelde procedure aantonen dat de vordering niet ***onrechtmatig*** is. Dit is geen beperking van de toegang tot de rechter ***gezien het feit dat*** de bewijslast voor de desbetreffende vordering in het hoofdgeding bij de eiser ligt en deze, om vroegtijdige seponering te voorkomen, ***moet aantonen dat de vordering niet onrechtmatig is, en dat de verweerder***, ***wanneer deze om seponering verzoekt, de rechter van de elementen moet voorzien die op misbruik wijzen***.

Amendement 33
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 30 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(30 bis) Vroegtijdige seponering van volledig of gedeeltelijk ongegronde vorderingen vormt geen onnodige inbreuk op het recht op toegang tot de rechter. In het kader van deze richtlijn moeten de lidstaten hun gerechten de bevoegdheid verlenen om vroegtijdig tot seponering te beslissen. De rechter moet dergelijke beslissingen echter per geval nemen, wanneer de eiser met zijn vordering niet de bedoeling heeft een recht daadwerkelijk te doen gelden, te beschermen of uit te oefenen. Bovendien dienen eisers altijd het recht hebben om beroep in te stellen tegen de vroegtijdige beslissing tot seponering.

Amendement 34
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 34 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(34 bis) De bepalingen en waarborgen van deze richtlijn zijn, overeenkomstig de uitlegging[1bis] door het Hof van Justitie van de Europese Unie van het beginsel "tempus regit actum", van toepassing op alle lopende onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie op de datum van inwerkingtreding van de nationale wet tot omzetting van de richtlijn en daarna.

	[1bis] Zaak C-610/10, Europese Commissie tegen Koninkrijk Spanje.

Amendement 35
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 35 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(35 bis) Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan bestaande rechten inzake vertegenwoordiging en tussenkomst als gewaarborgd door andere nationale en EU-wetgeving.

Amendement 36
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 36

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(36) Deze richtlijn vormt een aanvulling op de aanbeveling van de Commissie over de wijze waarop journalisten en mensenrechtenverdedigers die betrokken zijn bij publieke participatie kunnen worden beschermd tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures (“strategische rechtszaken tegen publieke participatie”). Deze aanbeveling is gericht tot de lidstaten en voorziet in een uitgebreid instrumentarium van maatregelen, waaronder opleiding, bewustmaking, ondersteuning van doelwitten van onrechtmatige gerechtelijke procedures, gegevensverzameling, rapportage en monitoring van gerechtelijke procedures tegen publieke participatie.	(36) Deze richtlijn vormt een aanvulling op de aanbeveling van de Commissie over de wijze waarop journalisten en mensenrechtenverdedigers die betrokken zijn bij publieke participatie kunnen worden beschermd tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures (“strategische rechtszaken tegen publieke participatie”). Deze aanbeveling is gericht tot de lidstaten en voorziet in een uitgebreid instrumentarium van maatregelen, waaronder opleiding, bewustmaking, ondersteuning van doelwitten van onrechtmatige gerechtelijke procedures, gegevensverzameling, rapportage en monitoring van gerechtelijke procedures tegen publieke participatie. ***Bij de omzetting van deze richtlijn moeten de lidstaten ook zorg dragen voor de uitvoering van de aanbeveling van de Commissie. In dit verband moeten de lidstaten bijzondere aandacht besteden aan de uitvoering van de aanbevelingen, in het bijzonder met betrekking tot het opnemen van soortgelijke waarborgen als welke de huidige richtlijn biedt voor binnenlandse rechtszaken die buiten de werkingssfeer van deze richtlijn vallen, het op betaalbare en eenvoudig toegankelijke wijze bieden van juridische***

bijstand aan verweerders, en het waarborgen van de opname van gerichte bepalingen van die strekking in hun nationaal omzettingsrecht.

Amendement 37
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 36 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(36 bis) Deze richtlijn voorziet in ondersteuning en preventieve maatregelen, waaronder de oprichting door de lidstaten van nationale fondsen die beheerd worden door onafhankelijke instanties zoals maatschappelijke organisatie, en met steun van de Commissie, niet-financiële steunmechanismen zoals het verlenen van juridische bijstand en psychologische ondersteuning, alsmede maatregelen op het gebied van opleiding, bewustmaking en gegevensverzameling. Met de richtlijn wordt ook gestreefd naar het waarborgen van de gegevensverzameling door op EU-niveau gemeenschappelijke criteria vast te stellen. Er moeten nationale knooppunten worden opgericht gecoördineerd door de Commissie en beheerd door onafhankelijke organisaties uit het maatschappelijk middenveld die EU-financiering beheren om informatie te verzamelen en uit te wisselen over alle organisaties die begeleiding en steun verlenen aan doelwitten van onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie. Die organisaties kunnen onder meer verenigingen van rechtsbeoefenaars zijn, media- en persraden, overkoepelende organisaties van mensenrechtenverdedigers, verenigingen op Unie- en nationaal niveau, advocatenkantoren die pro bono doelwitten van onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie verdedigen, wetswinkels van

universiteiten en andere niet-gouvernementele organisaties.

Amendement 38
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 36 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(36 ter) Deze richtlijn heeft niet tot doel alle SLAPP's op te lossen die gericht zijn tegen personen die bij publieke participatie betrokken zijn. In de toekomst moet de aandacht in het bijzonder worden gevestigd op het misbruik van het strafrechtsysteem en het bestuursrechtsysteem. In het bijzonder wanneer er sprake is van smaad, bestaat het risico dat dit wordt misbruikt als grondslag voor SLAPP's. De Commissie en de lidstaten moeten werken aan oplossingen om dat risico aan te pakken.

Amendement 39
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 36 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(36 quater) De opleiding voor journalisten, andere mediaprofessionals en mensenrechtenverdedigers zou hun capaciteit moeten versterken om met onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie om te gaan. Zij zou gericht moeten zijn op de herkenning van dergelijke gerechtelijke procedures, de manier om als doelwit met deze procedures om te gaan en hen informeren over hun rechten en verplichtingen zodat zij de nodige stappen kunnen ondernemen om zich tegen dergelijke procedures te beschermen. Ook moet er opleiding worden verstrekt aan rechtsbeoefenaars teneinde hen bewuster te maken van onrechtmatige gerechtelijke procedures

zodat zij deze in een zeer vroeg stadium kunnen vaststellen.

Amendement 40
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 36 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(36 quinquies)De lidstaten moeten specifieke nationale fondsen oprichten, die worden beheerd door een onafhankelijk orgaan, zoals maatschappelijke organisaties, en met steun van de Commissie, om slachtoffers van onrechtmatige gerechtelijke procedures te ondersteunen en schadeloos te stellen. De nationale fondsen moeten deels door sanctiebedragen worden gefinancierd. De middelen die via de nationale fondsen worden verstrekt, moeten ook worden verdeeld onder organisaties die begeleiding en ondersteuning bieden aan doelwitten van SLAPP's om ervoor te zorgen dat dergelijke organisaties over voldoende middelen beschikken om hun taken naar behoren uit te voeren.

Amendement 41
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 36 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(36 sexies) Gegevensverzameling is van groot belang om gevallen van onrechtmatige gerechtelijke procedures te documenteren en oplossingen te verstrekken teneinde deze te voorkomen. In deze richtlijn moeten gemeenschappelijke criteria worden vastgesteld om de procedures voor gegevensverzameling in de lidstaten te standaardiseren en ervoor te zorgen dat vergelijkbare gegevens worden verzameld.

Die gegevens moeten het volgende omvatten:

i) het aantal onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie die in het desbetreffende jaar zijn aangespannen;

ii) het aantal onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie die vroegtijdig zijn geseponeerd aangezien de procedure berustte op volledig of gedeeltelijk ongegronde vorderingen, in het desbetreffende jaar vanaf 2022, zowel de zaken die zijn geseponeerd op materiële gronden als de zaken die om procedurele redenen zijn geseponeerd;

iii) het aantal gerechtelijke procedures, ingedeeld naar type verweerder (bv. journalist, mensenrechtenverdediger, mediakanaal);

iv) het aantal gerechtelijke procedures, ingedeeld naar type eiser (bv. politicus, particulier, bedrijf, of eiser een buitenlandse entiteit is);

v) cijfers over handelingen in het kader van publieke participatie die hebben geleid tot de inleiding van gerechtelijke procedures;

vi) cijfers over het geraamde bedrag van de initiële schadevergoeding die door de eisers werd gevorderd;

vii) een beschrijving van de verschillende rechtsgrondslagen die door eisers zijn aangevoerd en de bijbehorende cijfers;

viii) cijfers over de duur van de procedures, in elke aanleg;

ix) cijfers over grensoverschrijdende elementen;

x) voor zover beschikbaar, andere gegevens, onder meer over gerechtskosten en, waar relevant en passend, relevante cijfers over de historische achtergrond van de zaken;

	xi) het soort vordering dat op basis van deze richtlijn en de bijbehorende aanbeveling is ingesteld.

Amendement 42
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Deze richtlijn voorziet in ***waarborgen tegen kennelijk ongegronde of*** onrechtmatige gerechtelijke procedures in burgerlijke zaken met grensoverschrijdende gevolgen die aanhangig worden gemaakt tegen natuurlijke personen ***en*** rechtspersonen, en met name ***tegen journalisten*** en ***mensenrechtenverdedigers***, vanwege hun betrokkenheid bij publieke participatie.	Deze richtlijn voorziet in ***procedurele en juridische waarborgen tegen*** onrechtmatige gerechtelijke procedures***, of het dreigen met juridische stappen,*** in burgerlijke zaken met grensoverschrijdende gevolgen die ***direct of indirect*** aanhangig worden gemaakt tegen natuurlijke personen ***of*** rechtspersonen, ***zoals journalisten, mediakanalen*** en ***rechtenverdedigers,*** met name ***verdedigers van de mensenrechten, milieurechten, vrouwenrechten*** en ***lhbtiq+-rechten, evenals maatschappelijke organisaties, ngo's, activisten, vakbonden, kunstenaars, onderzoekers, wetenschappers, bloggers, klokkenluiders en de politieke oppositie***, vanwege hun betrokkenheid bij publieke participatie***, ook online***.

Amendement 43
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	In deze richtlijn worden minimumnormen vastgesteld voor de bescherming van natuurlijke en rechtspersonen die betrokken zijn bij publieke participatie, op het gebied van gerechtelijke procedures in burgerlijke zaken. De uitvoering van deze richtlijn mag onder geen beding een reden vormen om het beschermingsniveau op de door de richtlijn bestreken terreinen te verlagen.

Amendement 44
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. "publieke participatie": elke verklaring of activiteit van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die wordt afgelegd of verricht in het kader van de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie met betrekking tot een zaak van algemeen belang, ***alsmede voorbereidende***, ***ondersteunende of bijstandverlenende activiteiten die daarmee rechtstreeks verband houden***. Dit omvat klachten, verzoekschriften, bestuurlijke of gerechtelijke vorderingen en de deelname aan openbare hoorzittingen;	1. "publieke participatie": elke verklaring of activiteit van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon***,*** die wordt afgelegd of verricht in het kader van de uitoefening van ***de grondrechten en fundamentele vrijheden, zoals*** het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie met betrekking tot een zaak van algemeen belang, ***het recht op vrijheid van vereniging en vergadering, academische vrijheid en artistieke vrijheid, persvrijheid, vrijheid van wetenschappen en van cultuur, het recht op collectieve onderhandelingen en collectieve actie***, ***het recht op een doeltreffende voorziening in rechte of het recht op behoorlijk bestuur***. Dit omvat ***alle activiteiten, ongeacht de aard, het medium of het formaat, die dienen voor de uitoefening van openbare toetsing, openbaarmaking, verspreiding of promotie van informatie aan het publiek, zoals*** klachten, verzoekschriften, bestuurlijke of gerechtelijke vorderingen en de deelname aan openbare hoorzittingen***, alsmede elke vorm van creatie, tentoonstelling, aankondiging of andere promotie van journalistieke, politieke, wetenschappelijke, academische, kunstzinnige, becommentariërende of satirische mededelingen, publicaties of werken. Dit omvat tevens alle bijbehorende ondersteunende en voorbereidende activiteiten, met name de werkzaamheden van mediaorganisaties, zoals het beroepsmatig of persoonlijk verlenen van steun door natuurlijke of rechtspersonen aan een andere persoon voor doeleinden die rechtstreeks verband houden met de publieke participatie in zaken van openbaar belang***;

Amendement 45
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 2 – a

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
a) volksgezondheid, veiligheid, milieu, klimaat of het genot van de ***grondrechten***;	a) volksgezondheid, veiligheid, ***vrijheid en pluriformiteit van de media,*** milieu, klimaat of het genot van ***grondrechten en mensenrechten, met inbegrip van arbeidsrechten, non-discriminatie, gendergelijkheid en*** de ***bescherming tegen gendergerelateerd geweld***;

Amendement 46
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 2 – c

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
c) zaken die het voorwerp uitmaken van een openbare behandeling of ***controle*** door een wetgevende, uitvoerende of rechterlijke instantie, of van elke andere officiële ***openbare procedure***;	c) zaken die het voorwerp uitmaken van een openbare behandeling of ***van een behandeling*** door een wetgevende, uitvoerende of rechterlijke instantie, of van elke andere officiële ***procedure, evenals het handelen of nalaten van overheidsinstanties***;

Amendement 47
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 2 – d

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
d) beschuldigingen van corruptie, fraude of ***criminaliteit***;	d) beschuldigingen van corruptie, fraude***, verduistering, witwassen van geld, afpersing, dwang, seksuele intimidatie en gendergerelateerd geweld*** of ***andere vormen van intimidatie, of enig ander strafbaar feit of enig andere administratief delict***;

Amendement 48
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 2 – e

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
e) activiteiten ***ter*** bestrijding van desinformatie;	e) activiteiten ***die gericht zijn op de bescherming van de in artikel 2 VEU verankerde waarden, het beginsel van niet-inmenging in democratische processen, en op het verstrekken of vergemakkelijken van de toegang van het publiek tot informatie met het oog op de*** bestrijding van desinformatie;

Amendement 49
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 2 – e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	e bis) academische, wetenschappelijke en onderzoeksactiviteiten;

Amendement 50
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 2 – e ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	e ter) kunstzinnige activiteiten;

Amendement 51
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 3 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. "onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie": gerechtelijke procedures die worden ingeleid in verband met publieke participatie en ***die volledig*** of ***gedeeltelijk ongegrond zijn*** en als belangrijkste doel hebben om publieke participatie te	3. "onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie": gerechtelijke procedures die worden ingeleid in verband met publieke participatie en ***gebruikmaken van gerechtelijke procedures voor andere doeleinden dan het daadwerkelijk doen***

voorkomen, te beperken of te bestraffen. Mogelijke aanwijzingen voor een dergelijk doel zijn:	***gelden, beschermen*** of ***uitoefenen van een recht*** en als belangrijkste doel hebben om publieke participatie te voorkomen, te beperken of te bestraffen. Mogelijke aanwijzingen voor een dergelijk doel zijn:

Amendement 52
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 3 – -a (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	-a) de mate waarin de vordering kennelijk ongegrond is;

Amendement 53
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 3 – b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) het bestaan van meerdere procedures die door de eiser of met hem of haar gelieerde partijen aanhangig zijn gemaakt in verband met soortgelijke aangelegenheden;	***Schrappen***

Amendement 54
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 3 – c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c bis) het gebruik van procestactieken die onevenredige kosten veroorzaken voor de verweerder, onder meer met betrekking tot de rechtskeuze en het gebruik van vertragende proceshandelingen;

Amendement 55
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 3 – c ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c ter) het misbruik maken van overwicht in de vorm van economische macht, juridische middelen of politieke of sociale invloed om de publieke participatie van de verweerder te beperken, hetgeen leidt tot ongelijke machtsverhoudingen tussen de twee partijen;

Amendement 56
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 3 – c quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c quater) het bestaan van meerdere lopende of voorafgaande procedures die door de eiser of gelieerde partijen aanhangig zijn gemaakt in verband met aangelegenheden op het gebied van publieke participatie;

Amendement 57
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt 3 – c quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c quinquies) een eerdere vroegtijdige seponering van een soortgelijke vordering omdat deze onrechtmatig werd geacht.

Amendement 58
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 5 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) vroegtijdige seponering van ***kennelijk ongegronde*** gerechtelijke procedures overeenkomstig hoofdstuk III;	b) vroegtijdige seponering van ***onrechtmatige*** gerechtelijke procedures overeenkomstig hoofdstuk III;

Amendement 59
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 5 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. De lidstaten ***kunnen*** bepalen dat maatregelen met betrekking tot procedurele waarborgen overeenkomstig de hoofdstukken III en IV ambtshalve kunnen worden genomen door het gerecht waarbij de zaak aanhangig is gemaakt.	3. De lidstaten bepalen dat maatregelen met betrekking tot procedurele waarborgen overeenkomstig de hoofdstukken III en IV ambtshalve kunnen worden genomen door het gerecht waarbij de zaak aanhangig is gemaakt. ***De lidstaten zorgen ervoor dat het gerecht waarbij de zaak aanhangig wordt gemaakt ambtshalve maatregelen neemt op grond van de artikelen 8, 14 en 15.***

Amendement 60
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 5 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	3 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat gerechtelijke procedures die tegen natuurlijke personen of rechtspersonen aanhangig zijn gemaakt wegens hun betrokkenheid bij publieke participatie snel en doeltreffend worden behandeld, met inachtneming van de omstandigheden van het geval, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en het recht op een eerlijk proces.

Amendement 61
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 7 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Tussenkomst van derden	Tussenkomst van derden ***ter ondersteuning van de verweerder***

Amendement 62
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 7 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een gerecht waarbij een gerechtelijke procedure tegen publieke participatie aanhangig wordt gemaakt, kan toestaan dat ***niet-gouvernementele*** organisaties ***die*** de ***rechten*** van ***bij publieke participatie betrokken personen beschermen of bevorderen aan*** die ***procedure*** deelnemen, hetzij ***om*** de verweerder ***te ondersteunen***, ***hetzij om informatie te verstrekken***.	De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een gerecht waarbij een gerechtelijke procedure tegen publieke participatie aanhangig wordt gemaakt, kan toestaan dat ***het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, internationale*** organisaties ***en hun organen, zoals*** de ***Raad*** van ***Europa, niet-gouvernementele organisaties en collectieve organisaties, zoals vakbonden en beroepsorganisatiesaan*** die ***procedures*** deelnemen ***of informatie verstrekken***, hetzij ***ter ondersteuning van*** de verweerder ***hetzij, met diens goedkeuring***, ***in naam van de verweerder***.

Amendement 63
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 7 bis
	Vertegenwoordiging door derden
	De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de verweerder in alle procedures die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, het recht heeft om een orgaan, organisatie of vereniging, op zijn verzoek, namens hem te laten optreden.

Amendement 64
Voorstel voor een richtlijn
Hoofdstuk III – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Vroegtijdige seponering van ***kennelijk***	Vroegtijdige seponering van ***onrechtmatige*** gerechtelijke procedures

ongegronde gerechtelijke procedures	***tegen publieke participatie***

Amendement 65
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. De lidstaten verlenen gerechten de bevoegdheid om vroegtijdig te beslissen om gerechtelijke procedures tegen publieke participatie ***geheel of gedeeltelijk als kennelijk ongegrond*** te seponeren.	1. De lidstaten verlenen gerechten de bevoegdheid om vroegtijdig te beslissen om ***onrechtmatige*** gerechtelijke procedures tegen publieke participatie ***in de zin van artikel 3, punt 3, geheel of gedeeltelijk*** te seponeren.

Amendement 66
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. De ***lidstaten kunnen termijnen vaststellen voor de uitoefening*** van ***het recht om*** een verzoek tot vroegtijdige seponering in ***te dienen. Deze termijnen zijn evenredig en maken*** de uitoefening van ***dat*** recht ***niet onmogelijk of uiterst moeilijk***.	2. ***De verweerder kan in elke fase van de procedure een verzoek tot vroegtijdige seponering indienen; wanneer de nationale stelsels van burgerlijk procesrecht voorzien*** in ***een afzonderlijke ontvankelijkheidsfase, kunnen de lidstaten termijnen vaststellen voor*** de uitoefening van ***het*** recht ***om in dat stadium van de procedure een verzoek tot seponering in te dienen***.

Amendement 67
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer een verweerder om vroegtijdige seponering heeft verzocht, het aan de eiser is om aan te tonen dat de vordering niet ***kennelijk ongegrond*** is.	De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer een verweerder om vroegtijdige seponering heeft verzocht, het aan de eiser is om aan te tonen dat de vordering niet ***onrechtmatig*** is***, zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 3***.

Amendement 68
Voorstel voor een richtlijn
Hoofdstuk V bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Hoofdstuk V bis
	STEUNMAATREGELEN
	Artikel 18 bis
	Nationaal Fonds
	1. De lidstaten richten, met steun van de Commissie, een door een onafhankelijk orgaan beheerd nationaal fonds op voor de vergoeding van schade die natuurlijke of rechtspersonen hebben geleden ten gevolge van een onrechtmatige gerechtelijke procedure tegen publieke participatie die niet valt onder reeds bestaande nationale compensatieregelingen voor slachtoffers en voor steun aan organisaties die begeleiding en steun bieden aan doelwitten van onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie.
	2. De nationale fondsen worden gedeeltelijk gefinancierd door de sanctiebedragen als bedoeld in artikel 16 van deze richtlijn. De lidstaten beslissen over het bedrag van de sanctiebedragen die door de nationale fondsen worden opgenomen.
	Artikel 18 ter
	Niet-financiële ondersteuningsmechanismen
	1. De lidstaten zorgen ervoor dat wordt voorzien in niet-financiële steunmechanismen voor personen die bij publieke participatie betrokken zijn. Dergelijke mechanismen omvatten het verstrekken van juridische bijstand en psychologische ondersteuning, evenals informatie over de organisaties die begeleiding en steun verlenen aan doelwitten van onrechtmatige

gerechtelijke procedures tegen publieke participatie. De ondersteuning en bijstand is toegankelijk en kosteloos.

2. De lidstaten richten een door onafhankelijke maatschappelijke organisaties beheerd nationaal knooppunt op dat informatie verzamelt en deelt over alle organisaties die begeleiding en steun verlenen aan doelwitten van onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie.

3. De lidstaten bevorderen de uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen organisaties die begeleiding en steun verlenen aan doelwitten van onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie.

Amendement 69
Voorstel voor een richtlijn
Hoofdstuk V ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Hoofdstuk V ter
	PREVENTIEVE MAATREGELEN
	Artikel 18 quater
	Opleiding
	1. Met inachtneming van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, de onafhankelijkheid van de advocatuur en verschillen in rechterlijke organisatie binnen de Unie ondersteunen de lidstaten opleidingsmogelijkheden voor rechtsbeoefenaars zoals juridisch en gerechtelijk personeel in rechtbanken van elke aanleg, gekwalificeerde juristen en voor mogelijke doelwitten van dergelijke gerechtelijke procedures teneinde bewustzijn te kweken over strategische rechtszaken tegen publieke participatie, de procedurele waarborgen tegen die rechtszaken waarin deze richtlijn voorziet, en bewustzijn inzake de behoeften van bij

publieke participatie betrokken natuurlijke of rechtspersonen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de opleidingsmogelijkheden worden uitgebreid tot personen en organisaties die betrokken zijn bij publieksparticipatie, zodat zij beschikken over specifieke kennis om onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie te herkennen en dienovereenkomstig aan te pakken. De lidstaten zorgen ervoor dat onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie worden opgenomen in met name de onderwijsprogramma's voor rechten en journalistiek.

3. De lidstaten ontvangen ondersteuning van de Commissie bij het bevorderen van opleiding en de uitwisseling van praktijken om voor zover mogelijk te komen tot gemeenschappelijke doelstellingen en methoden op EU-niveau. In dit verband moeten zij zorgen voor de betrokkenheid van rechtsbeoefenaars en hun beroepsverenigingen.

Artikel 18 quinquies

Bewustmaking

1. De lidstaten treffen passende maatregelen, zoals informatie- en bewustmakingscampagnes die gericht zijn op alle relevante belanghebbenden uit zowel de publieke als de private sector en onderzoeks- en onderwijsprogramma's, teneinde de kennis over strategische rechtszaken tegen publieke participatie en over de in deze richtlijn uiteengezette procedurele waarborgen te bevorderen, de bewustwording van het publiek te bevorderen en het risico of de dreiging van dergelijke rechtszaken aanzienlijk in te perken. Indien passend werken de lidstaten met alle desbetreffende belanghebbenden samen.

2. De lidstaten voorzien in de ondersteuning van en informatie over

bewustmakingsactiviteiten en zij doen dit via bestaande ondersteuningsstructuren op EU- en nationaal niveau, met inbegrip van verwijzing naar nationale knooppunten die informatie verzamelen en delen over beschikbare bronnen, met inbegrip van informatie over juridische bijstand en de beschikbare mogelijkheden van juridisch verweer.

Artikel 18 sexies

Gegevensverzameling

1. De lidstaten geven, rekening houdend met hun institutionele regelingen betreffende gerechtelijke statistieken, een of meer autoriteiten de opdracht om, met volledige inachtneming van de vereisten inzake gegevensbescherming, gegevens te verzamelen en te aggregeren in verband met onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie die in hun rechtsgebied zijn ingeleid.

2. Met het oog op lid 1 van dit artikel leggen de lidstaten een register aan van rechterlijke beslissingen betreffende de aangelegenheden die door deze richtlijn en de bijbehorende aanbeveling worden geregeld. Dat register wordt op de plaats van gebruik kosteloos openbaar toegankelijk gemaakt en voldoet aan de Unie- en nationale voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens.

Amendement 70
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 19 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 19 bis
	Toepassing in de tijd
	De bepalingen van deze richtlijn zijn van toepassing op alle onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie in de zin van artikel 3, lid 3,

	die worden ingeleid of voortgezet op het tijdstip van de inwerkingtreding van de nationale wetgeving tot omzetting van deze richtlijn en daarna.

Amendement 71
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 20 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
De lidstaten verstrekken de Commissie tegen ***[vijf*** jaar na de omzettingsdatum] alle relevante informatie over de toepassing van deze richtlijn. Op basis van de verstrekte informatie dient de Commissie uiterlijk ***[zes*** jaar na de omzettingsdatum] bij het Europees Parlement en de Raad een ***verslag*** in over de toepassing van deze richtlijn. In het verslag is een beoordeling opgenomen van de ontwikkeling van onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie en van de gevolgen van deze richtlijn in de lidstaten. Het verslag gaat, indien nodig, vergezeld van voorstellen tot wijziging van deze richtlijn.	De lidstaten verstrekken de Commissie tegen ***[drie*** jaar na de omzettingsdatum] ***en vervolgens jaarlijks*** alle relevante informatie over de toepassing van deze richtlijn. Op basis van de verstrekte informatie dient de Commissie uiterlijk ***[vier*** jaar na de omzettingsdatum] bij het Europees Parlement en de Raad een ***jaarverslag*** in over de toepassing van deze richtlijn. In het verslag is een beoordeling opgenomen van de ontwikkeling van onrechtmatige gerechtelijke procedures tegen publieke participatie en van de gevolgen van deze richtlijn in de lidstaten. Het verslag gaat, indien nodig, vergezeld van voorstellen tot wijziging van deze richtlijn. ***Die verslagen worden openbaar gemaakt.***

Amendement 72
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 20 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Op grond van de toepassing van deze richtlijn inzake SLAPP's in burgerlijke vorderingen in strafzaken en op basis van andere beschikbare informatie beoordeelt de Commissie of verdere maatregelen tegen SLAPP's in strafzaken noodzakelijk zijn.

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures (“strategische rechtszaken tegen publieke participatie”)
Document- en procedurenummers	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	JURI 5.5.2022
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	LIBE 5.5.2022
Medeverantwoordelijke commissies - datum bekendmaking	15.12.2022
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Ramona Strugariu 12.1.2023
Vervangen rapporteur voor advies	Anna Júlia Donáth
Behandeling in de commissie	22.3.2023
Datum goedkeuring	23.5.2023
Uitslag eindstemming	+: 51 –: 5 0: 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Fourlas, José Gusmão, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Paul Tang, Róża Thun und Hohenstein, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Marie Dauchy, Vlad Gheorghe

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

51	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róża Thun und Hohenstein
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Birgit Sippel, Paul Tang, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

5	-
ECR	Patryk Jaki, Vincenzo Sofo
ID	Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

4	0
ECR	Assita Kanko
ID	Annika Bruna, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding